

Jeg vilde med det samme gerne sige et Par Ord om § 2 i Loven af 19. Februar 1861, som det ærede 10de kongevalgte Medlem (Estrup) omtalte i Gaar. Der staar her: „Naar en Ejer af Fæstegods, hvorved denne Lov ogsaa forstaar en Besidder af Len, Stamhuse eller Fideikommis, for Indenrigsministeriet godtgør, at han efter denne Lovs Udgivelse til fuldkommen Ejendom eller til Arvefæste med Ret til at sælge og pantsætte deraf har afhændet mindst 9 Gaarde til Brugene eller et af disses Børn, Svigerbørn, Sted- eller Plejebørn . . . da skal Ejeren være berettiget til ved Fæsteledighed eller med Brugerens Samtykke at indtage til fri Raadighed som over Herregaardsjord saa meget Hartkorn af det øvrige Bøndergods, som udgør $\frac{1}{9}$ af det bortsolgte.“ Det vil altsaa sige, at Loven hjemler Gods-ejeren Ret til, naar han sælger 9 Gaarde, ved Fæsteledighed eller hvis han kan komme overens med Brugeren derom, da at nedlægge 1 Gaard. Følgerne deraf kende vi udmærket godt oppe ved Aalborg, hvor vi have en Gaard, der hedder Lindenberg, hvis Ejer ikke bor her i Landet, til Stadighed i alt Fald. Han har benyttet denne Ret til at nedlægge hele Landsbyer og udlægge deres Jorder til Jagtdistrikter og lignende Brug. Jeg maa sige, at jeg synes, at denne Bestemmelse staar i stærk Modstrid med det foreliggende Lovforslags Hensigt, og jeg vil inderlig ønske, at Vedtagelsen af dette Forslag maa have en Ændring af § 2 i Loven af 19. Februar 1861 til Følge, saa at det forhindres, at Godsejeren kan indvinde Jagtterrain ved at nedlægge Landsbyer og fuldstændig af-folke Egne, som det er sket oppe ved Aalborg.

I øvrigt skal jeg saa indtrængende som muligt anbefale det foreliggende Forslag til hurtigt Fremme.

Første Viceformand (Madsen-Mygdal):

Den 2den Landstingsmand for 9de Kredts har Ordet for en kort Bemærkning.

la Cour: Den sidste ærede Taler har aldeles misforstaaet mig, naar han begyndte med at sige, at jeg havde talt om mørke Forhold oppe ved Restrup. Jeg har fremført Restrups Udstykning som et Bevis paa, at det ofte er forbundet med Vanskeligheder at udstykke, men det er noget andet end at sige, at der kom mørke Forhold til Stede, da Restrup blev udstykket, hvad jeg aldrig har sagt.

Det ærede Medlem sagde dernæst, at

jeg havde sagt, at denne Lov ikke vilde gavne de smaa Jordbrugere. Jeg har ikke sagt, at der ikke blive flere Smaabrug til Salg. Jeg har kun talt om Selskaber, der vare oprettede af forretningsdygtige Folk, og jeg tror dog nok, at den Mand fra Nørresundby, som det ærede Medlem omtalte, havde Lyst til at gavne sig selv saa meget som mulig og ikke de smaa Jordbrugere. Jeg tror ikke, at de fik det mindste gode Køb ved denne Udstykning, hvis han kunde gøre sit til at forhindre det.

Naar det ærede Medlem spurgte, om min Statistik var for hele Landet eller for Jylland, vil jeg sige, at vi jo her tale om det hele Land, og derfor gælde mine Tal ogsaa dette. — Det ærede Medlem talte om den Værdiforøgelse, der vilde fremkomme, naar en Gaard paa 100 Tdr. Hartkorn blev udstykket. Men der gaar jo enorme Summer alene til at opføre Bygninger paa de mindre Brug. Lægges der f. Eks. 100 Gaarde paa de 100 Tdr. Hartkorn, vil det til Bygninger dreje sig om en Kapital af 400,000 Kr., foruden hvad det vil koste at forandre Driften, opdyrke Jord, anskaffe Besætning o. s. v. De lyse Forhold skaffes ikke alene ved Udstykning, der skal meget andet til.

Første Viceformand (Madsen-Mygdal):

Den 2den Landstingsmand for 7de Kredts har Ordet for en kort Bemærkning, og ud over den tror jeg ikke, det vil være heldigt at fortsætte Diskussionen om Restrup.

Berthelsen: Jeg vil blot sige, at det er ikke mig, der har rejst denne Diskussion. — Det ærede Medlem maa ganske have misforstaaet mig med de 100 Tdr. Hartkorn. Jeg har ikke sagt, at det, han nævnede, var sket, men kun fremstillet, hvad der kunde tænkes at ske.

Med Hensyn til den Borger i Nørresundby, det ærede Medlem omtalte, vil jeg sige, at han indtager en saadan Stilling i vort Samfund, at der er ingen Grund til at bebrejde ham hans Optræden i denne Sag. (*la Cour:* Det har jeg heller ikke gjort). Jeg skal blot tilføje, at han er Medlem af Byraadet i Nørresundby og agtværdig i enhver Henseende. Og det Interessentskab, han repræsenterede, havde ikke Statsstøtte til Udstykningen.

Kristensen: Det forekommer mig, at der er god Grund til at sige Tak for, at det foreliggende Lovforslag er fremkommet,